

Järjendid (*iterable*)

Järjendid (ik *iterable*) on andmetüübid, mille väärtuste või elementide hulgast on võimalik eraldada osahulki (täisarvuliste) järjenumbrite ehk indeksi(te) abil. Järjenditeks on loend (ik *list*), ennik ehk korteež (ik *tuple*), ka tekst (string). Pythonis algavad järjendite indeksid alati nullist. Viitamisel järjendi elemendile/elementidele paigutatakse indeks(id) järjendi nime järele nurksulgudesse.

- s[0] – järjendi esimene element (teksti esimene sümbol või loendi esimene väärtus)
- s[-1] – järjendi viimane element
- s[2 : 5] – järjendi elemendid järjenumbritega 2, 3 ja 4 (ehk kolmandast viiendani)
- s[1 : 9 : 2] – järjendi elemendid järjenumbritega 1, 3, 5 ja 7
- s[:3], s[-3:] – kolm elementi järjendi algusest / lõpust

- v **in** s, v **not in** s – väärtus on / ei ole järjendis (või hulgas)
- len**(s) – järjendi (või hulga) elementide arv
- max**(s), **min**(s) – suurim / vähim element järjendis (või hulgas)

Tekst (*string*)

String on mittemuudetav, st sümbolikaupa pole selles võimalik muudatusi teha (võib koostada teise stringi)

- str.count**(sub[,start [, end]]) – alamstringi esinemiste arv
- str.find**(sub[,start [, end]]) – alamstringi asukoht (index), puudumisel -1; vt.ka **str.rfind**()
- str.index**(sub[, start[, end]]) – alamstringi asukoht (index), puudumisel viga ValueError
- str.join**(järjend) – järjendi elementidest (mis kõik peavad olema tekstid) moodustatakse tekst, milles eraldajaks on *str*

- str.split**([sep[, maxsplit]]) – jagab teksti osadeks, moodustades loendi; sep – eraldaja, võib koosneda mitmest sümbolist, vaikimisi tühik, tabulaator ja reavahetus

- str.strip**([chars]) – eemaldatakse antud sümbolid, vaikimisi tühikud, tabulaatorid, reavahetused
- str.lower**(); **str.upper**() – sümbolid väike- või suurtähtedeks
- str.isalnum**(), **str.isalpha**(), **str.isdecimal**(), **str.isdigit**(), **str.isnumeric**(), **str.islower**(), **str.isupper**()

Loend (*list*)

Loend on andmetüüp loetelu jaoks: muutujate järjestatud kogum, elementide poole pöördutakse **nimi[jnr]**, elemendid võivad olla erinevat tüüpi. Loendi väärtused ümbritsetakse nurksulgudega.

- loend = [] – tühja loendi loomine,
- loend = **list**(...) – loendi loomine järjendist, hulgast jm
- loend[i] = x – loendi i-s element asendatakse väärtusega x
- loend[i:j] = t – loendi elemendid i:j asendatakse järjendi t elementidega
- loend[i:j:k] = t – loendi elemente asendatakse elementidega teisest loendist, mille pikkus peab olema võrdne asendatavate elementide arvuga

- del loend**[i:j] – elemendid eemaldatakse loendist, ka del(loend[i:j])
- del loend**[i:j:k] – elemendid eemaldatakse loendist
- loend.**append**(x) – lisab x-i (väärtus või objekt) loendi lõppu
- loend.**extend**(L) – lisab antud loendi teise loendi lõppu
- loend.**count**(x) – loendab x väärtuste arvu loendis
- loend.**index**(x[, i[, j]]) – tagastab x-i asukoha (indeksi) loendis elementide vahemikus i:j
- loend.**insert**(i, x) – lisab x loendisse järjenumbriga määratud elemendi ette
- loend.**pop**([i]) – loeb viimase väärtuse, ühtlasi eemaldab selle loendist
- loend.**remove**(x) – eemaldab loendist esimese x väärtuse
- loend.**reverse**() – loendi elemendid vastupidises järjestuses
- loend.**sort**() – sorteerib loendi elemendid kasvavas järjestuses (reverse=True – kahanevalt)